

VAN DE BESTUURSTAFEL

Het is begin januari 2014 en ik wens u allen een heel voor-spoedig en gezond jaar. Ik hoop dat de NGV vol enthousiasme en elan het nieuwe jaar ingaat.

Hoe was 2013? Wat mij betreft een jaar met duidelijke *ups* en *downs*.

Om met de *downs* te beginnen, op bestuurlijk niveau hebben we duidelijk schade opgelopen doordat drie bestuursleden hun functie hebben neergelegd. Dat is natuurlijk ontzettend jammer maar blijkbaar niet te vermijden. Desondanks zijn we hen erg erkentelijk voor al het goede werk dat zij voor de vereniging gedaan hebben. Een andere domper was de mededeling van het TNO management dat we vanaf 2013 slechts beperkt gebruik kunnen maken van de TNO faciliteiten (vijf zaterdagen per jaar). Dat betekende een gevoelige aderlating voor onze activiteiten en vooral voor de cursussen die wij als NGV organiseerden. Gelukkig was onze cursus-commissie in staat om alternatieven te vinden voor het al aangekondigde programma, maar hoe de toekomst van onze cursussen er uit ziet is ongewis.

Wat de *ups* betreft zijn er gelukkig een flink aantal zaken te melden. Het is verheugend dat zowel de Afdeling Twente als de Afdeling Winterswijk hun besturen weer "rond" hebben. Voor Twente betekent dat een doorstart met het vernieuwde *Natura Docet* als thuisbasis. Ik wens Henk Gerrits (Winterswijk) en Eric Mulder (Twente) samen met hun teams veel succes!

De bibliotheek is nu in goede handen bij het Gelders Geologisch Museum (GGM), daarvoor onze hartelijke dank. Ook hebben we tweemaal een gezamenlijke vergadering met de RvA en afgevaardigden van de afdelingsbesturen georganiseerd om de toekomst van de NGV te bespreken en om te bekijken hoe we nauwer kunnen samenwerken. Deze manier van overleg is erg positief ontvangen en wordt in 2014 voortgezet. In een groter verband heeft het landelijk NGV-bestuur ook overleg gepleegd met zusterverenigingen GEA en NLC over nauwere samenwerking op een beperkt aantal punten, zoals de website en het tijdschrift. *Last but NOT least* onze themadagen en contactdag waren weer een doorslaggevend succes en daar gaan we zeker mee door.

Genoeg over 2013; wat zijn de plannen voor 2014. Als u dit leest is de eerste themadag alweer achter de rug en staat de contactdag voor de deur. Het onderwerp van de contactdag is "aardbevingen". Een heel actueel onderwerp en ik denk dat we interessante sprekers bereid gevonden hebben om dit onderwerp van verschillende kanten te belichten. In het najaar van 2014 hebben we nog twee themadagen

gepland. Voortbouwend op de discussies met RvA en afdelingsbesturen zal het NGV-bestuur een beperkt aantal wijzigingen in de statuten voorstellen op de ALV in april 2014. Bovendien wordt hard gewerkt om afdelingsstatuten te maken voor die afdelingen die nog geen statuten hebben.

We willen ook meer doen om jongeren bij de NGV te betrekken. Uit eerdere besprekingen en een enquête onder jongeren kwam duidelijk naar voren dat een jongerencontactdag een goed idee zou zijn. Het NGV-bestuur zal bekijken of dat in 2014 gerealiseerd kan worden.

10 januari 2014

Willem Schuurman, Voorzitter

NIEUWS VAN DE RVA

Statuten van de NGV

Het NGV-bestuur is voornemens een beperkte wijziging van de Statuten voor te stellen in de geplande jaarvergadering van mei 2014. Daaraan voorafgaand zal in april een overleg plaats vinden tussen het NGV-bestuur en de Raad van Advies over die aanpassing. Het belangrijkste punt van wijziging is dat formeel duidelijk wordt dat er een ont koppeling is tussen het NGV-lidmaatschap en het afdelingslidmaatschap.

Statuten van NGV-afdelingen

De NGV stelt er prijs op dat NGV-afdelingen beschikken over goedgekeurde statuten en aldus bekleed met rechtsbevoegdheid, een onafhankelijke positie innemen maar wel onderdeel zijn van de NGV-organisatie. Enerzijds is het een wens van afdelingen om zelfstandig te zijn en tevens speelt ook het aspect aansprakelijkheid een rol. Enkele leden van de NGV Raad van Advies is gevraagd een inventarisatie te maken van de Afdelingsstatuten en daarbij de eventuele wenselijkheid te bezien van aanpassingen aan nieuwe wetgeving en veranderingen binnen de vereniging. Zij hebben inmiddels van een viertal afdelingen de statuten ontvangen. De aanpak is nu om in ieder geval deze vier te leggen naast recente standaardstatuten die binnen het notariaat en op internet circuleren. Eigenlijk gaat het om twee modellen; een model met volledige rechtsbevoegdheid en een ander met een meer beperkte scope, die wel het gewenste doel dient. De zaak van de Afdelingsstatuten is een activiteit die toch enige tijd zal vragen en waarbij niet overhaast te werk gegaan dient te worden. Het blijft natuurlijk overeind dat de afdelingen zelf beslissen over hun eigen statuten. Vanwege de relatie met de landelijke NGV behoeven de afdelingsstatuten wel de goedkeuring van het NGV-bestuur.

INLEVERDATA KOPIJ T.B.V. DE MEDEDELINGEN

- 17 maart voor G&H 2 (annex Staringia 14) (verschijnt begin mei)
26 mei voor G&H 3 (verschijnt medio juli)
18 augustus voor G&H 4/5 (Special) (verschijnt begin oktober)
13 oktober voor G&H 6 (verschijnt begin december).

BIBLIOTHEEK

Frank Kouwenhoven is de nieuwe contactpersoon voor de NGV bibliotheek in het Gelders Geologisch Museum, Parkstraat 32, 6881 JG Velp. Per mail kunt u de bibliotheek bereiken via het adres: bibliotheek@geologischmuseum.nl.

De bezoektijden voor de bibliotheek zijn dinsdag t/m zondag van 12 uur tot 17 uur (de openingstijden van het museum), behoudens feestdagen en eventuele extra sluitingsdagen zoals vermeld op de site van het museum (www.geologischmuseum.nl). Er is geen apart telefoonnummer van de bibliotheek, alleen het algemene nummer van het museum 026-3642996; dus contact bij voorkeur via email.

Momenteel wordt de invoering in de computer voorbereid van de bibliotheek van de NGV middels nummering met volgnummers. De bibliotheek van het Museum en die van de NGV worden samengevoegd. In het huidige bibliotheek-computerprogramma zijn twee fundamentele fouten ontdekt, deze moeten eerst gerepareerd worden en dan kunnen we aan de invoer beginnen. Er is een groepje van drie vrijwilligers gevormd om de boeken in te voeren in het computerbestand.

Als u als NGV-lid van mening bent dat het zinvol zou zijn als de bibliotheek een bepaald geologisch boek aan zou schaffen, wilt u mij dat dan laten weten? We hebben een budget om wat aankopen te kunnen doen. Ook kunt u boeken schenken aan de NGV-bibliotheek.

De bibliotheek heeft twee tafels waaraan boeken en periodieken van de NGV-bibliotheek (en ook die van de eigen bibliotheek van het museum) gelezen kunnen worden. Boeken uit de NGV-bibliotheek kunnen ook geleend worden, daarvoor ligt er momenteel een blauw leenschrift in de bibliotheek.

Het is de bedoeling dat de bibliotheek op alle themadagen van de NGV met een stand aanwezig zal zijn.

Frank Kouwenhoven, Bibliotheecaris.

LANDELIJKE CONTACTDAG, 8 MAART 2014

Thema Aardbevingen

De landelijke contactdag 2014 wordt gehouden in het gebouw TNO/Geologische Dienst Nederland op Universiteitscentrum De Uithof in Utrecht. (adres: Princetonlaan 6).

Programma:

Het programma van zaterdag 8 maart staat inmiddels vast. Er zijn twee lezingen 's-ochtends en twee in de middag en een geologische markt. Medewerkers van de Universiteit Utrecht, het Geologisch Museum Hofland, het KNMI en de NAM zullen ingaan op de algemene aspecten van aardbevingen (geologische oorzaken, registratie en monitoring). Aardbevingen in Nederland zijn tegenwoordig "gewoon" geworden. Het publieke debat richt zich op het Groninger gasveld en de risico's van schaliegaswinning.

Het programma is:

10.00 - 10.30 uur	ontvangst met koffie, geologische markt
10.30 uur	opening
10.35 - 11.15 uur	Rob Govers (Universiteit Utrecht) – de voorspelbaarheid van aardbevingen
11.15 - 12.00 uur	Anne Fortuin (Museum Hofland) – aardbevingen in de bijbel geologisch bekeken
12.00 - 13.00 uur	lunch en geologische (boeken)markt
13.00 - 13.45 uur	Bernard Dost (KNMI) – aardbevingen in Nederland
13.45 - 14.30 uur	Rob van Eijs (NAM) – aardbevingen in het Groninger gasveld
14.30 uur	sluiting.

Bereikbaarheid: Per auto: A28, afslag De Uithof. Borden Budapestlaan/Princetonplein volgen. Bij het gebouw zijn voldoende parkeerplaatsen. Openbaar vervoer: stadsbus lijn 11 en 12 iedere 5 minuten naar de Uithof (reistijd ca. 20 minuten). Uitstappen halte "Botanische tuinen" (lijn11) resp. "Kruytgebouw" (lijn12).

Aanmelden: bij voorkeur per mail bij Paul van Olm, secretariaat@geologischevereniging.nl of met het inzenden van het inschrijfformulier aan het Secretariaat NGV, Bongerd 180, 8212 BK Lelystad

Kosten: € 15,- per persoon incl. lunchpakket voor NGV-leden, niet-leden € 25,-. Te storten op rekeningnummer NL13 INGB 0001182107 t.n.v. Nederlandse Geologische Vereniging, te Schoonhoven, onder vermelding van LC 2014. Er geldt een maximum van 100 deelnemers. Bij overintekening is de volgorde van binnenkomst van de betalingen van NGV leden bepalend voor deelname. Indien u daardoor niet kunt deelnemen, krijgt u daarvan bericht en volgt restitutie van het door u gestorte bedrag.

ALGEMENE LEDENVERGADERING (12 APRIL 2014)

Dit jaar wordt de Algemene Ledenvergadering gehouden in het dorps huis De Geist in Sint Pancras. We zijn te gast bij afdeling West-Friesland die haar 40 jarig jubileum viert dit jaar. Na de Algemene Ledenvergadering is er een geologische excursie door de grootste variatie aan landschappen die Noordholland biedt. Mevrouw Lia Vriend geeft vooraf een lezing over 5.000 jaar geologische ontwikkeling van het gebied.

Programma

- 10.00 – 10.30 uur Ontvangst met koffie/thee.
- 10.30 – 12.00 uur ALV-vergadering.
- 12.00 – 13.00 uur Lunch.
- 13.00 – 14.00 uur Lezing door Lia Vriend over geologische ontwikkelingen Noord-Holland in de afgelopen 5000 jaar.
- 14.00 – 17.00 uur Excursie op basis van de lezing. Vervoer tijdens de excursie met carpooling.

Agenda ALV:

- 1. Opening en mededelingen
- 2. Ingekomen stukken
- 3. Verslag vergadering van 25 mei 2013 (gepubliceerd in Mededelingen G&H 2013, nummer 3)
- 4. Jaarverslag penningmeester (inclusief begroting 2014 en verslag kascommissie)

- 5. Benoeming kascommissie
- 6. Verslag van het overleg tussen NGV- bestuur, Raad van Advies en Afdelingsbesturen – Statuten wijziging
- 7. Samenwerking
- 8. NGV-cursussen; discussie
- 9. Plaats/Datum algemene ledenvergadering 2015
- 10. Rondvraag en sluiting.

Bereikbaarheid: Hoe komt men in “De Geist”?

Adres: Vinkenlaan 7, 1834 GN Sint Pancras
(coördinaten: N52°65'943”; E4°78'540”).

Vanuit het zuiden de A9 rijden richting Alkmaar. Vóór Alkmaar de Oostelijke ring (N242) richting Heerhugowaard nemen. Steeds recht door richting Heerhugowaard, tot de afslag ring noord (N508/ Nollenweg), Sint Pancras op de borden verschijnt.

INSCHRIJFFORMULIER LANDELIJKE CONTACTDAG TNO UTRECHT

Ja, ik kom naar de landelijke contactdag op zaterdag 8 maart 2014.

Ik kom met: personen

Naam:

Adres:

Postcode en woonplaats:

Telefoonnummer:

E-mail adres:

Ik heb het verschuldigde bedrag op
(datum) overgemaakt naar bankrekening
NL46 INGB 0001 1821 07 van de NEDERLANDSE
GEOLOGISCHE VERENIGING te Schoonhoven.
Voor buitenlandse betalingen: BIC: INGBNL2A

Dit inschrijfformulier versturen naar het NGV secretariaat: Paul van Olm, Bongerd 180, 8212 BK Lelystad
of aanmelden via e-mail:
secretariaat@geologischevereniging.nl

INSCHRIJFFORMULIER ALGEMENE LEDENVERGADERING

Ja, ik kom naar de algemene jaarvergadering op zaterdag 12 april 2014.

Ik kom met: personen

Naam:

Adres:

Postcode en woonplaats:

Telefoonnummer:

E-mail adres:

Ik heb het verschuldigde bedrag op
(datum) overgemaakt naar bankrekening
NL46 INGB 0001 1821 07 van de NEDERLANDSE
GEOLOGISCHE VERENIGING te Schoonhoven.
Voor buitenlandse betalingen: BIC: INGBNL2A

Dit inschrijfformulier versturen naar het NGV secretariaat: Paul van Olm, Bongerd 180, 8212 BK Lelystad
of aanmelden via e-mail:
secretariaat@geologischevereniging.nl

Volg deze weg tot over de Nollenbrug, na de brug bij de eerste verkeerslichten rechtsaf en direct linksaf, Sint Pancras aanhoudend (zie inzet op afbeelding). Via de Herenweg, welke na de spoorwegovergang overgaat in Bovenweg ziet u na ca. één kilometer (gerekend vanaf de spoorwegovergang) aan de linkerhand op een straathoek een zuil met daarop RABObank/Ymere.

Nu opletten. Na ca. 250 meter rechtsaf de Vinkenlaan in. Aan het eind van de straat is links gelegen "De Geist". Parkeergelegenheid is rond het gebouw.

De Geist is zonder auto niet echt makkelijk bereikbaar. We zullen proberen om een afhaalservice te realiseren vanaf het station Alkmaar.

Kosten: De bijdrage in de kosten (lunch) bedraagt € 10,- p.p. te storten op rek.nr. IBAN NL46 INGB 0001182107 t.n.v. Nederlandse Geologische Vereniging, te Schoonhoven; onder vermelding van ALV 2014. Deelname aan de ALV is uiteraard gratis.

Aanmelden: Bij voorkeur per mail bij Paul van Olm, secretariaat@geologischevereniging.nl of d.m.v. het inzenden van het inschrijfformulier aan het Secretariaat NGV, Bongerd 180, 8212 BK Lelystad

GEOLOGISCHE REIZEN

Reisprogramma Stichting "Georeizen"

Georeizen is een stichting zonder winstoogmerk. De reizen worden begeleid door professionele geologen, die dat doen omdat ze het leuk vinden om hun vak aan anderen "mee te geven". Meer informatie vindt u op www.georeizen.nl.

Cyprus: 24 april – 6 mei. De verschillen in het ontstaan van de twee gebergten op Cyprus staan centraal. We bezoeken het Troodos gebergte op het Griekse deel van het eiland en de Kyrenia keten op het Turkse deel. Daarnaast aandacht voor de mijnbouw en fossielen. Olaf Schuiling geeft u zijn visie op het ontstaan van Cyprus.

Sardinië: 12-21 juni. Het Paleozoïcum met de mijnen in het zuidwesten, de prachtige kustsectie Nebida, jong vulkanisme met obsidiaan, het basaltplateau, Tertiaire en Jura fossielen, het paleontologische onderzoek rond de Grotto Corbeddu, de granieten; al deze zaken komen we tegen op onze rondreis begeleid door Paul van Olm en Francien Braber. Zij was indertijd betrokken bij het baanbrekende paleontologische veldwerk op Sardinië van de Utrechtse paleontoloog dr. Paul Sondaar.

Roemenië: 12-25 juli. Een rondreis door de Zuid-Karpaten. Geomorfologie van het hooggebergte, de suture van twee tektonische platen. We rijden over de hoogste trans-alpiene weg van Roemenië door het Parâng gebergte. De reis voert ook door Oltenia en het bergland van Banat en langs de beroemde grens met Servië: de gorges van de Donau. Ook bezoeken we Transsylvanië met onder andere het Hateg Country Dinosaur Geopark. Geologische begeleiding: Dan Palcu (geoloog oprichter Geopark en PhD student

Universiteit Utrecht), prof. dr. Marius Stoica (Universiteit van Boekarest) gaat ook mee en zal u vol enthousiasme zijn prachtige land laten zien en de geologie verklaren.

Canada/USA: 23 augustus-7 september. Van de Rockies tot Yellowstone, van het hooggebergte tot de front ranges, van glaciële meren en gletsjers tot spuitende geysers, tussen trilobieten en sauriërs. De geoloog Peter Dankers, jaren werkzaam en wonend in Canada, neemt u mee in zijn tweede vaderland. Dirk Jan Simons, Utrechts geoloog uit Chicago, brengt naar het USA-deel van deze bijzondere reis. We sluiten af met een bezoek aan Devils Tower, een in alle opzichten opvallend stuk hard rock midden tussen sedimentaire gesteenten.

Ardennen: zelf geoloog worden in een lang weekend? 12-14 september 2014. Interessant als iemand je vertelt hoe een gebied geologisch in elkaar zit. Maar hoe weet hij of zij dat eigenlijk? En een stap verder, hoe vind je dat zelf uit? Dat is het doel van deze 3-daagse karteercursus. De excursie is afgeleid van de zogenaamde nuldejaarsexcursie van de faculteit Geowetenschappen Utrecht. Net als de pas gearriveerde studenten gaat u aan de slag met kompas, kaart, loep, zoutzuur en een veldboek. U leert de stenen te lezen en samen ontrafelen we het gebied.

Apennijnen en de Etrusken: 9-24 september. Het oogverblindende marmer van Carrara, de Krijt-Tertiairgrens bij Gubbio, Volterra. Dit zijn slechts enkele hoogtepunten van deze reis per minibus door de betoverende landschappen van Toscane, Romagna, de Marche, Ligurië en het vulkanische gebied rond het Meer van Bolsena. Geologische velddagen en – wandelingen zullen ons inzicht geven in de unieke geologische opbouw van de Noord-Apennijnen, een gebergte in beweging! Begeleid door twee oude rotten in het vak: Pim van Wamel en Kees van den Ende.

FUTURELAND

FutureLand is het hele jaar gratis toegankelijk voor jong en oud, je beleeft er de haven van de toekomst. FutureLand staat op de grens van de huidige Maasvlakte en biedt uitzicht op Maasvlakte 2 in ontwikkeling. Het informatiecentrum is gratis toegankelijk en, naast de themadagen, geopend van dinsdag tot en met vrijdag en op zondag. Het programma voor 2014 vind je hier: https://www.maasvlakte2.com/uploads/programma_futureland_2014.pdf Sinds de opening

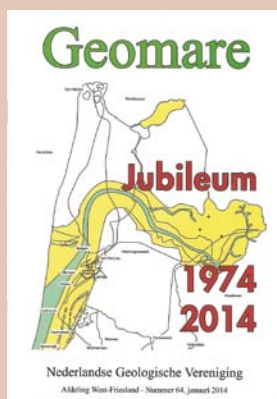

in mei 2009 ontving FutureLand al ruim een half miljoen bezoekers. Het informatiecentrum is door de ANWB benoemd tot één van de vijf meest innovatieve uitjes van 2013. Kijk voor meer informatie en openingstijden op www.futureland.nl. Adres FutureLand: Europaweg 902, 3199 LC Maasvlakte, Rotterdam Havennummer 8213.

Tentoonstelling "Beleef het verleden"

Tijdens de aanleg van Maasvlakte 2 zijn veel overblijfselen gevonden van dieren en mensen die in voorbije tijden in dit gebied leefden. Deze worden getoond tijdens de tentoonstelling "Beleef het verleden" in FutureLand. Bezoekers stappen in een "tijdsmachine" die ze rechtstreeks naar de middensteentijd brengt. Ze staan oog in oog met een jager-verzamelaar in zijn kamp, gebaseerd op de nederzetting gevonden bij opgravingen onder water in de Yangtzehaven. Ook kunnen bezoekers op de foto met een levensechte babymammoet. De tentoonstelling "Beleef het verleden" is nog te zien tot 6 maart 2014.

NIEUWS VAN DE AFDELINGEN

Afdeling West-Friesland

De Afdeling West-Friesland viert dit jaar haar 40-jarig jubileum. Ter ere daarvan is het Afdelingsblad "Geomare" in een feestelijk jasje gestoken. Op 12 april wordt het lustrum gevierd en ontvangt West-Friesland de Algemene Leden-Vergadering van de NGV in De Geest, te St. Pancras (zie elders in deze Mededelingen). Verdere activiteiten zijn:

- 7 maart Aardmagnetisme; lezing door Lennart de Groot;
- 4 april Crailsheim en de Muschelkalk; lezing door Jan Idema;
- 29 mei t/m 1 juni Excursie naar het Hohenloher Land.

Afdeling Limburg

Het excursieprogramma voor 2014 is klaar. De excursies naar de ENCI zijn helaas alleen voor leden van de afdeling Limburg, maar de andere excursies zijn voor iedereen vrij toegankelijk. De ENCI is al begonnen met de herinrichting van de groeve. Daardoor is het mogelijk, dat gedeelten van de groeve niet mogen worden betreden. Het kan zelfs voorkomen, dat een excursie helemaal niet doorgaat. Wij verzoeken iedereen dan ook van te voren op onze website te checken of de excursie eventueel niet doorgaat.

Zoals gewoonlijk zijn de andere excursies voor iedereen vrij toegankelijk. Ook hiervoor graag van te voren de voorwaarden voor deelneming doornemen op onze website. Hier vind men ook de excursies van onze mineralengroep en de bezoekmogelijkheden van de prehistorische vuursteenmijnen te Rijckholt.

- Za 22 ma Grind- en zandgroeve De Groot. Bijeenkomst: 9.30 uur aan de ingang van de groeve, Europaweg in Ubach over Worms (gem. Landgraaf).
- Za 5 apr Groeve 't Rooth; de eerste zaterdag geopend. Verder elke zaterdag t/m 25 okt. 2014
- Za 5 apr Grindgroeve l'Ortye te Meers-Stein. Bijeenkomst: 9.30 uur, op de parkeerplaats bij het nieuwe gemeentehuis van Stein, tegenover het ANWB tankstation aan de Stadhouderslaan.
- Za 12 apr Groeve ENCI Maastricht; zie instructies
- Zo 27 apr Geologische wandeling rond Eys. Bijeenkomst 13.00 uur op het Kermisplein te Eys, schuin tegenover Nachtegaalstr. 21
- Za 10 mei Groeve ENCI Maastricht; zie instructies
- Za 24 mei Steenstort van de v.m. Staatsmijnen Emma en Hendrik te Brunssum. Bijeenkomst: 9.30 uur, bij de ingang Hendrik B.V. aan de Grensweg in Brunssum.
- Za 14 jun Groeve ENCI Maastricht; zie instructies
- Za 28 jun Groeve ENCI Maastricht; zie instructies
- Za 12 jul Steenstort voormalige mijn Laura en Vereniging te Eygelshoven
- Za 19 jui Groeve ENCI Maastricht; zie instructies
- Za 9 aug Groeve ENCI Maastricht; zie instructies
- Za 16 aug Grind- en zandgroeve De Groot Bijeenkomst: 9.30 u, aan de ingang van de groeve, Europaweg in Ubach over Worms (gem. Landgraaf).
- Za 23 aug Groeve ENCI Maastricht; zie instructies
- Za 20 sep: Groeve ENCI Maastricht; zie instructies
- Za 27 sep: Steenstort voormalige mijn Laura en Vereniging te Eygelshoven
- Za 4 okt Grindgroeve l'Ortye te Meers-Stein. Bijeenkomst: 9.30 uur, op de parkeerplaats bij het nieuwe gemeentehuis van Stein, tegenover het ANWB tankstation aan de Stadhouderslaan.
- Za 11 okt Groeve ENCI Maastricht
- Za 25 okt: Groeve 't Rooth; de laatste zaterdag geopend
- Zo 16 nov Geologische wandeling rond Holset. Bijeenkomst 13.00 uur aan de kerk te Holset; Holset 64

Data en nadere gegevens over de lezingen en excursies van de afdeling Limburg worden in het eerste nummer van ons tijdschrift "Spreekende Bodem" gepubliceerd of kunnen op de website van de NGV Afdeling Limburg (<http://www.geologischevereniging.nl/afdelingen/limburg/>) ingezien worden.

Afdeling Winterswijk

Bestuurswisseling

H. (Henk) W. Gerrits wordt de nieuwe voorzitter, C. (Cees) Ehlers gaat het secretariaat doen. Het mailadres van Henk is hwgerrits@xs4all, het secretariaat heeft als adres B. Stegemanstraat 37, 7101 AR Winterswijk, tel. 0543-515420, mail: c.ehlers@chello.nl

Afdeling Twente

Doorstart en bestuurswisseling

De afdeling Twente gaat door en heeft ook een nieuw bestuur vanaf 21 januari 2014. De bijeenkomsten zullen voortaan plaatsvinden in "Natura Docet Wonderryck Twente", waar de nieuwe voorzitter Eric Mulder conservator is. Het bestuur bestaat uit: Eric Mulder, (voorzitter), Annemieke Dogger (1e secretaris), Emile Alleman (2e secretaris - tot 01-07-2014), Heiner Becker (penningmeester), Jan van de Steeg (lid), Andries Bijkerk (lid). Onze eerste bijeenkomst in Denekamp is dinsdag 18 februari: Lezing wordt gehouden door Hans Steur, met als titel: "De plantenwereld van het Laat-Carboon". Aanvang: 19.45 uur.

Lokatie: Natura Docet Wonderryck Twente, Oldenzaalsestraat 69, 7591 GL Denekamp.

Het secretariaatsadres blijft tot 1 juli 2014:

E.J.R. Alleman, Mozartlaan 170, 7522 HR Enschede, ngv_twente@hotmail.

Afdeling Utrecht 't Gooi

Ons blad, de "Geo-graaf" verschijnt sinds enige tijd vijf keer per jaar in drukvorm met fraaie full-colour kaft. De bijeenkomsten van onze Afdeling worden gehouden in Museum Hofland in Laren, aanvang 20.00 uur. Op 17 maart houdt de Afdeling haar algemene ledenvergadering. Na de pauze presenteert de Excursiecommissie een terugblik over 2013 en een vooruitblik op 2014. Voor 2014 staat weer een tiental excursies (fossielen/mineralen en gesteenten) op het

programma. Op maandag 1 april komt Frank Wesseling, medewerker van Naturalis, met een lezing over de IJstijden.

Voor meer informatie:

zie onze website of nico.zethof@hetnet.nl

AAN- EN AFMELDEN BIJ NGV-ACTIVITEITEN

In het auditorium van het TNO-gebouw is helaas maar plaats voor 100 personen. Wilt u dus verzekerd zijn van een plaats bij de lezingen, dan is het nodig om u vooraf op te geven. Voor de landelijke contactdag van 8 maart kunt u zich per e-mail aanmelden, maar u vindt ook een aanmeldingsformuliertje op p.3 van deze mededelingen. Vanaf het volgende seizoen staat er voor elke NGV-activiteit een aanmeldingsformulier op onze site. Weest u zo vriendelijk om bij onverwachte verhindering u ook af te melden.

Bij voorbaat dank.

Thomas Kuipers (namens het bestuur)

OPROEP: E-MAIL-ADRESSEN

Ontvangt u onze e-mails? Is uw juiste e-mailadres bij ons bekend?

Als u de e-mails van 15 en 25 november 2013 (de themadag Micropaleontologie en het symposium Freek Rhebergen) niet hebt ontvangen, stuur dan svp een mail naar ledenadministratie@geologischevereniging.nl

Bij voorbaat hartelijk dank!

Thomas Kuipers (ledenadministratie NGV)

www.ZNLV.nl

ZNLV

Zuid Nederlandse Lapidaristen Vereniging

Mineralen- & Sieraden beurs

Zondag 13 april 2014

10.00 - 16.00

De Lievendaal

Lievendaalseweg 3, 5652 SB,
Eindhoven

Volwassenen € 3,50,-
Kinderen 4 tot 12 € 1,-
Kinderen tot 4 jaar gratis

BOEKBESPREKING

"Das Mitteldeutsche Seenland"

Titel: Das Mitteldeutsche Seenland;
Vom Wandel einer Landschaft.
Der Süden.

Auteurs: Eißmann, L. & Junge, F.W. (2013): –

Formaat: 240 pp., 404 afb. (356 kleur, 20 z/w, 22 geologische profielen, 6 overzichtskaarten), 1 aanhangsel (geologisch overzicht), literatuurlijst. 1 tijdtabel. 28,5 x 25 cm, geb.;

Uitgever: Beucha (Sax-Verlag), 2013.

ISBN: 978-3-86729-100-2.

Prijs: € 39,80.

In dezelfde succesvolle reeks als het grote werk – en niet alleen groot door zijn omvang – van Eißmann (2008): "Die Erde hat Gedächtnis".

50 Millionen Jahre mitteleuropäischer Erd- und Klimageschichte im Spiegel mitteldeutscher Tagebaue is nu een volgend boek verschenen. Geoloog en grootmeester op dit vakgebied, Lothar Eißmann, bekend tot ver buiten de grenzen van de voormalige DDR, schreef dit werk samen met zijn niet minder gewaardeerde collega-geoloog van een jongere generatie Frank W. Junge, die eveneens uitstekend vertrouwd is met deze thematiek.

Zoals uit de titel van het nieuwe boek blijkt, wordt uit de grote thematiek en de grote hoeveelheid kennis van de eerste én de co-auteur als eerste "slechts *Het Zuiden* beschreven. Samen met de reeds verschenen boeken in deze reeks over geschiedenis en cultuur van het land ontstond, respectievelijk ontstaat zo iets als een vakkundige erfenis van een groot geoloog en natuurliefhebber. Bij het lezen voelt men meteen de druk van de schrijvers om er zoveel mogelijk waardevolle voor- en vakkennis in te verwerken en die zodoende voor het nageslacht veilig te stellen.

Hier heeft niet een koel zakelijke verslaggever, maar een literair gevormde en geïnteresseerde onderzoeker en denker een "invoelbare" tekst geschreven. Dat geldt in het bijzonder waar het gaat om "scheuren" en "breuken" bij de vernietiging van woonplaatsen en de daarmee samenhangende verhuizing van complete dorpen en levensgemeenschappen ten zuiden van Leipzig. De medemenselijke ontsteltenis komt niet "van horen zeggen", want de eerste auteur, die afkomstig is uit het westelijk deel van het Ertsgebergte, heeft daar moeten zien en beleven hoe aan de natuur – en de mensen – door de Russische uraniummijnbouw vreselijke wonden zijn toegebracht.

Eißmann werd al in zijn jonge jaren in Leipzig hoofd van de buitendienst van de Geologische Dienst. Vanwege de opgedane, uitgebreide kennis van de hydrogeologie aldaar, voorzag hij toen al wat voor een reusachtig merenland-schap de bruinkoolwinning in de toekomst zou achterlaten. Zo'n boek wilde Eißmann al in de 60-er jaren schrijven, maar dat werd hem toen verboden. Pas de politieke 'Wende' in 1989 heeft er toe geleid dat het boek nu eindelijk is verschenen.

Terwijl de mens aan de levende en levenloze natuur zulke grote wonden toegebracht heeft als bij de sinds ongeveer 120 jaar grootschalig om zich heen grijpende open bruinkoolwinning, valt hier toch met dankbaarheid te constateren, dat door een planologisch groots opgezette en gerealiseerde landschapsverandering veel kan worden teruggegeven aan de natuur als schadeloosstelling. Bovendien is daarbij in de zuidelijke Leipziger laaglandbocht, tussen de Harz en het voorland van het Ertsgebergte intussen een reusachtig merengebied van nu al in totaal 60 km² (in de toekomst tot 90 km²) wateroppervlak ontstaan, dat vergelijkbaar is met het Mecklenburger merenplateau. Alleen al door de open bruinkoolgroeves zijn 64 meren met een diepte tussen 13 en 64 meter ontstaan. Vier meren zullen er in de toekomst bijkomen. "Het totale watervolume van de meren bedraagt ongeveer 1700 miljoen m³, hetgeen overeenkomt met 2½ keer de inhoud van de Murtitz", het grootste binnenmeer in Duitsland. Bovendien komen daar in het beschreven gebied Leipzig, Merseburg, Zeitz, Altenburg, Grimma en Wurzen nog de wijd verspreide plassen, kaoliengroeves en plassen van steen- en grindgroeves bij.

De bijzonderheden van de huidige toestand, hun ontstaansgeschiedenis, invulling en toeristische bezienswaardigheden zijn interessant bescheven en nodigen uit om zich uitvoerig te informeren. Daarmee begint de nieuwe tijd van het toerisme. Jaarlijks maken 500.000 bezoekers uit de regio gebruik van het aanbod aan vrijetijdsbesteding. Daartoe behoort sinds de Expo-2000 ook het bezienswaardige "*Tertiaire woud Cospuden*", met circa 70 levende verwanten van de toenmalige flora. Tussen het Markkleeberger en het Störmthaler meer moest vanwege hoogteverschillen in de waterspiegel een duur sluizencomplex worden gebouwd, dat in 2003 in gebruik is genomen, samen met een aquaduct over de autosnelweg A38. Een groot "*Bergbau-Technik-Park*" met imposante grote machines trekt toeristen en geïnteresseerden in mijnbouwtechniek aan. Of, als daar aanleiding toe is, de emotionele belevenis van een trouwpartij in de drijvende kerk "*Vineta*" die in het Störmthaler meer boven het voormalige dorp Magdeborn verankerd ligt.

Bespreking door Gerhard Schöne, (gerhard.schoene@unser-wedel.de);
(vertaling: Freek Rhebergen)

SYMPOSIUM TER ERE VAN FREEK RHEBERGEN

Op 28 december 2013 werd in Almelo een Symposium gehouden ter ere van de 80ste verjaardag van Freek Rhebergen. Net zoals dit nummer van Grondboor & Hamer (nr. 1-2014) werd verzorgd door een groep “leerlingen” van Freek, werd ook het symposium georganiseerd door de mensen die door Freek ooit enthousiast werden gemaakt voor fossiele sponzen, algen en alle andere geologische verschijnselen in Oost-Nederland en aangrenzend Duits gebied.

Maar liefst 80 deelnemers luisterden naar de interessante lezingen van Percy van Keulen, Sjoerd Kluiving, Harry Huisman en Geert-Jan Brummer. Ter afsluiting hield de “eminence grise” van de Nederlandse (amateur)geologie, Prof. Bert Boekschoten, een gloedvol betoog over de waarde van Freeks jarenlange inzet voor de kennis van – door de wetenschap vaak verontachtzaamde – zwerfsteen-fossielen van Oost-Nederland.

Groepsfoto van de ca. 80 deelnemers aan het Symposium ter ere van Freek Rhebergen. Foto Rinus Kosterman.

OPROEP: HULP BIJ THEMADAGEN

Wij zoeken voor assistentie tijdens onze themadagen: **Iemand die handig is met audio-visuele apparatuur en techniek.** Bij elke themadag moeten in het auditorium voorzieningen getroffen worden om de presentaties op het scherm te vertonen en de sprekers verstaanbaar te maken.

Ook denken we na over de mogelijkheid om lezingen ook in een andere ruimte te kunnen bijwonen. Wilt u meehelpen en meedenken, neem dan contact op met Paul van Olm secretaariaat@geologischevereniging.nl of met Thomas Kuipers ledenadministratie@geologischevereniging.nl

HENSKENS FOSSILS®

DIGGING - PREPARATIONS - WHOLESALE - EXHIBITIONS

International Dinosaur Digging Team®

Eikenboomgaard 11-13, 5341 CT, Oss (The Netherlands)

PH: +31 (0) 412 63 46 69

E-mail: theo@henskensfossils.nl

Open: Monday - Friday 8:00 am - 5:00 pm (CET)

Opening hours showroom: Saturday 10:00 am - 3:00 pm (CET)

WWW.HENSKENSFOSSILS.NL

